

Використання та обмін електронними документами знаходить все більше застосування в сучасній практиці ділових відносин. Ця тенденція знайшла відображення і в чинному законодавстві Франції.

Позиція Франції до регулювання електронного документообігу є достатньо ліберальною, оскільки вона надає електронним документам такий же рівень визнання їх юридичної сили як і паперові, підписані власноруч, без прив'язки до конкретних технологічних засобів. Сторони мають свободу вибору технології електронного документообігу при здійсненні підприємницької та інших видів діяльності - електронний документ та електронний підпис закріплені в нормах ЦК Франції.

Список використаних джерел:

1. Code civil (Version consolidée au 1 octobre 2017) [Електронний ресурс]. URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006070721>
2. Code de commerce [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000005634379>
3. Décret n° 2019-402 du 3 mai 2019 portant diverses mesures relatives à la communication électronique en matière civile et à la notification des actes à l'étranger [Електронний ресурс] // Legifrance. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000038437764&categorieLien=id>.
4. Loi no. 2000-230 du 13 mars 2000 portant adaption du droit de la preuve aux technologies de l'information et relative a la signature electronique. URL: http://www.legifrance.gouv.fr/citoyen/jorf_nor.ow?numjo=JUSX9900020L; <http://www.legifrance.gouv.fr>.
5. Pierre-Yves Ballez. Le régime de la copie électronique dans le nouveau code civil français [Електронний ресурс] / Pierre-Yves Ballez. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://droitdu.net/2016/10/le-regime-de-la-copie-electronique-dans-le-nouveau-code-civil-francais/>.

Гліюпол Інна Михайлівна

*Кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного процесу
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЕЛЕКТРОННІ ДОКАЗИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ГРЕЦІЇ

Правова система Греції відноситься до романо-германської правової системи, яка поєднує правові системи всіх країн континентальної Європи. Греція вважається батьківщиною демократії та суду присяжних, який виник

задовго до нашої ери. Система правосуддя в Греції включає суди з цивільних та кримінальних справ. Верховним в системі цивільного і кримінального судочинства є Аріос Пагос, або Верховний Касаційний суд Греції, який займається розглядом цивільних (4 палати) і кримінальних справ (2 палати).

Цивільний процес у Греції регулюється Цивільним процесуальним кодексом (далі – ЦПК) [Kodikas Politikis Dikonomias], який був введений в дію у 1968 році. З тих пір ЦПК зазнав різних змін, основні з яких почалися ще у 2001 році. ЦПК багато в чому покладається на принцип ініціативи сторін (тобто суди не здійснюють жодного діловодства, відомого загальноприйнятій юрисдикції, і всі процедурні кроки, як правило, повинні бути зроблені сторонами, а не судом), а також на принцип концентрації (тобто немає досудового провадження, всі вимоги та докази вперше подаються на стадії судового розгляду справи по суті).

Цивільний процесуальний кодекс Греції вимагає принципу повного переконання суду щодо доказування. Крім того, хоча, на думку деяких грецьких вчених-юристів, які вважають, що слід прийняти об'єктивні теорії щодо оцінки ймовірностей, що застосовуються математичними чи статистичними методами, така думка постійно відкидається через її несумісність із принципом вільної оцінки доказів (ст. 340 ЦПК).

У виняткових випадках, спеціально передбачених законом, необхідний нижчий рівень доказування фактів для підтвердження чиеїсь вимоги – тобто ймовірності (ст. 347 ЦПК) (наприклад, стосовно судового рішення у сфері тимчасових засобів правового захисту або чисто процедурні питання). За цих обставин дозволено використання будь-яких відповідних засобів доказування судом, згідно гнучких правил процедури (вільних доказів).

Засоби доказування викладені у ст. 339 ЦПК, ними є: визнання, речові докази (особливо їх огляд), експертиза (експертні звіти), документальні докази, допит сторін та свідків, судові докази, письмові покази під присягою.

У контексті грецького законодавства визначення документів в основному стосується людських творів, які призначені для збереження пам'яті про минулі факти шляхом використання листів.

Частина 1 ст. 444 ЦПК закріплює положення щодо якого під приватними документами розуміються: книги, які ведуться торговцями і професіоналами відповідно до комерційного законодавства або інших положень; книги, що зберігаються у юристів, нотаріусів, судових приставів, лікарів, фармацевтів і акушерок відповідно до чинних положень; фотографії або відео (кінематографічні уявлення), звукозаписи і будь-які інші механічні ілюстрації.

Після внесення змін до ст. 444 Законом 3994/2011 механічне зображення в розумінні частини першої, зазначеної статті, також вважається будь-яким засобом, який використовується комп'ютером або периферійною пам'яттю комп'ютера, електронним, магнітним чи іншим способом для запису, збереження, виготовлення чи відтворення елементів, які не можуть бути передані безпосередньо, а також будь-який електронний, магнітний чи інший матеріал, на якому будь-яка інформація, зображення, символи чи звук записані окремо або у поєднанні, за умови, що ці засоби або матеріали призначені або підходять для доказування важливих фактів на законних підставах.

Відтак, оскарження справжності таких механічних репродукцій або звинувачення в їх хибності, дотримуючись процедури, що застосовується щодо приватних документів, також можливе у тому випадку, якщо будуть переконливі докази щодо фактів, які вони фіксують, та якщо вони не будуть переборені іншою формою зустрічного доказування (ст. 448 ЦПК).

Також прямо передбачено, що сфотографовані документи або ксерокопії мають такий же доказовий ефект, що і оригінали, якщо їх точність засвідчується особою, яка юридично компетентна видавати копії (ст. 449 ЦПК).

Щодо створення електронного підпису, грецьке законодавство адаптувалося до положень Директиви 1999/93/ ЄС Указом Президента 150/2001. Відповідно до ст. 3 зазначеної директиви: «Удосконалений електронний підпис має таку ж чинність, що і рукописний підпис в контексті матеріального та процесуального законодавства, за умови, що (а) він заснований на визнаному свідоцтві та (b) він був створений у захищеному форматі для створення підпису». В грецькій теорії переважає думка, що "простий" електронний підпис має таку ж чинність, що і "удосконалений" електронний підпис.

Отже, Цивільний процесуальний кодекс Греції не виділяє електронні докази, як окремий засіб доказування, а відносить їх до приватних документів. Однак законодавчі зміни, внесені до ст. 444 ЦПК уточнюють, що розуміється під механічними відображеннями.

Список використаних джерел:

1. Цивільний процесуальний кодекс Греції (Kodikas Politikis Dikonomias) https://hellenicmunicipalpolice.files.wordpress.com/2011/02/epidosi_thyrokolisikodikas-politikis-dikonomias.pdf

Корнілова Людмила Іванівна

Адвокат, аспірантка кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія», експерт Громадського центру правосуддя Одеської області - Грантового проекту ГО "Асоціація слідчих суддів України"

ОСНОВНІ ЗМІНИ ЩОДО ПЕРЕБІГУ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ В УМОВАХ COVID-19

Світ сколихнула звістка про поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої смертельно-небезпечним вірусом SARS-CoV-2, від якої за інформацією Всесвітньої організації охорони здоров'я починаючи з